

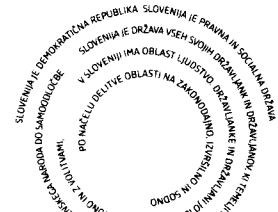
REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 18. oktober 2018

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
(prvopodpisani Danijel Krivec)

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Projeto:	18-10-2018
Šifra:	435-05/18-1/1
Povezava:	
EPA:	206-VIII
Sign. zn.:	
Kratika:	

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03 69/04, 68/06, 47/13, 47/13 in 75/16), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1, 109/08, 39/11 in 48/12) in 114. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) vlagamo spodaj podpisane poslanke in poslanci

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O UGOTAVLJANJU KATASTRSKEGA DOHODKA,

ki ga na podlagi 114. in 115. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije pošiljamo v obravnavo.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru in pri delu njegovih delovnih teles bo sodeloval poslanec **Tomaž Lisec**.

Prilogi:

- predlog Zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka
- podpisi poslank in poslancev:

Danijel Krivec

Anja Bah Žibert

Franc Breznik

Nada Brinovšek

Zvone Čemač

Boris Doblekar

mag. Karmen Furman

Jelka Godec

mag. Branko Grims

Eva Irgl

Janez Janša

Alenka Jeraj

mag. Dejan Kaloh

Franci Kepa
Jožef Lenart
Suzana Lep Šimenko
Tomaž Lisec
dr. Anže Logar
Žan Mahnič
Bojan Podkrajšek
mag. Marko Pogačnik
Marijan Pojbič
Franc Rosec
mag. Andrej Šircelj
Jože Tanko

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O UGOTAVLJANJU KATASTRSKEGA DOHODKA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Kmetijski inštitut Slovenije vsako leto pripravi Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva. V zadnjem Poročilu o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva za leto 2017, je glede stanja kmetijstva v Sloveniji med drugim navedeno, da se po podatkih vzorčnega raziskovanja, ki je bilo izvedeno junija 2016, v Sloveniji s kmetijsko dejavnostjo ukvarja nekaj manj kot 70 tisoč kmetijskih gospodarstev. Nadaljuje se trend zmanjševanja števila kmetijskih gospodarstev, saj se je v zadnjih treh letih (od vzorčnega popisa v letu 2013) njihovo število zmanjšalo za dobrih dva tisoč (–3 %), v primerjavi z letom 2000, ko je bil izveden prvi evropsko primerljiv popis kmetijskih gospodarstev, pa se je njihovo število zmanjšalo za okoli petino oziroma za skoraj 17 tisoč gospodarstev.

Tabela 1: Število gospodarstev po rabi zemljišč in povprečna velikost kmetijskih gospodarstev po vrstah rabe; 2013 in 2016

	Število gospodarstev		Indeks	Površina rabe KZU (ha)		Indeks	Povprečno št. ha/gospodarstvo		Indeks
	2013	2016		2013	2016		2013	2016	
KG skupaj	72.377	69.902	96,6	477.023	479.589	100,5	6,6	6,9	104,1
KG z njivami in vrtovi	68.744	66.675	97,0	173.697	176.518	101,6	2,5	2,6	104,8
KG s sadovnjaki in oljčniki	21.994	20.717	94,2	10.700	11.297	105,6	0,5	0,5	112,1
KG z vinogradi	26.480	23.041	87,0	16.234	15.241	93,9	0,6	0,7	107,9
KG s trajnim travinjem*	62.301	60.401	97,0	276.047	276.244	100,1	4,4	4,6	103,2

* brez skupnih travnikov in pašnikov
Vir: SURS

Na kmetijskih gospodarstvih je v letu 2016 delalo 199.071 oseb, kar je dobra 2 % manj kot v letu 2013 in skoraj četrtina manj kot leta 2000. Velika večina jih je delala na družinskih kmetijah (97 %), preostali pa v kmetijskih podjetjih in zadrugah. Starostna struktura ljudi, ki delajo na družinskih kmetijah, je še vedno neugodna oziroma se je v zadnjih treh letih celo poslabšala. Povprečna starost gospodarjev je tako 57 let, kar je eno leto več kot v letu 2013.

Tabela 2: Starostna struktura družinske delovne sile na družinskih kmetijah; 2013 in 2016

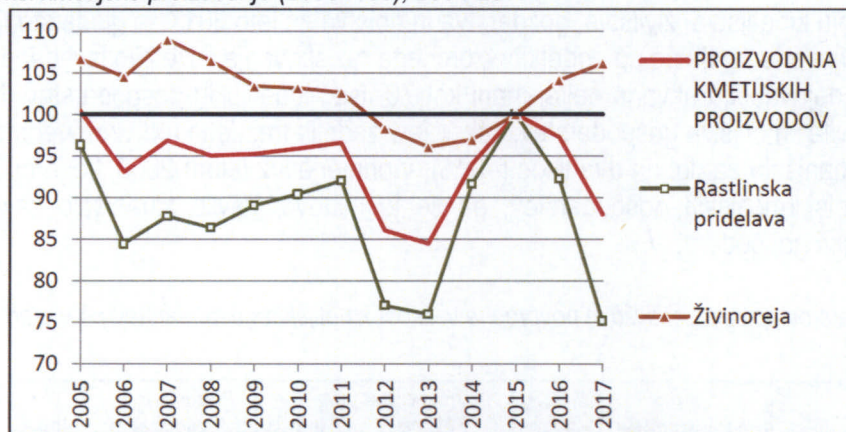
	Število		Indeks	Struktura (%)	
	2013	2016		2013	2016
Družinska delovna sila skupaj	197.998	193.169	97,6	100	100
< 25 let	23.001	16.494	71,7	11,6	8,5
25–34 let	27.055	24.201	89,5	13,7	12,5
35–44 let	32.321	31.137	96,3	16,3	16,1
45–54 let	40.452	39.997	98,9	20,4	20,7
55–64 let	38.807	40.087	103,3	19,6	20,8
>= 65 let	36.362	41.254	113,5	18,4	21,4
Povprečna starost gospodarjev	56	57	101,8	–	–
Povprečna starost drugih družinskih članov	43	46	107,0	–	–
Gospodar	72.176	69.671	96,5	36,5	36,1
Drugi družinski člani	125.822	123.498	98,2	63,5	63,9

Vir: SURS

Začasni podatki ekonomskih računov kmetijstva (SURS, druga ocena) kažejo, da je bila rastlinska pridelava v letu 2017 manjša za skoraj petino (–18,5 %), obseg živilnorske proizvodnje pa je bil nekoliko večji v

primerjavi s predhodnim letom (+1,9 %). Skupni obseg proizvodnje kmetijskih proizvodov je bil v primerjavi z letom 2016 manjši za okoli desetino in približno dvajsetino pod povprečjem zadnjih nekaj let. Zaradi občutnega zmanjšanja obsega pridelave v letu 2017 v primerjavi z letom prej (predvsem sadja in žit), se je prispevek rastlinske pridelave k bruto vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov v letu 2017 zmanjšal za 6 odstotnih točk in dosegel polovico (49,7 %). Poudariti velja, da je obseg kmetijske proizvodnje, zlasti rastlinske, močno odvisen od naravnih razmer.

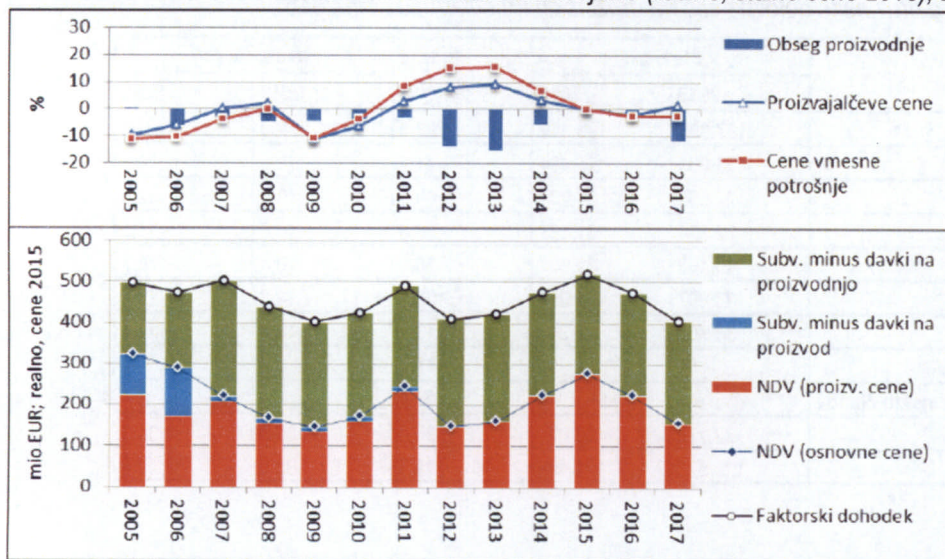
Slika 1: Indeksi kmetijske proizvodnje (2010=100); 2004-2017

Vir: SURS

Ekonomski rezultati kmetijstva med leti običajno precej nihajo, saj so odvisni predvsem od obsega proizvodnje in cenovno-stroškovnih razmerij. Dohodki v kmetijstvu v letu 2017 so bili po začasni podatkih ekonomskih računov za kmetijstvo (SURS, druga ocena) izrazito nižji kot v letu 2016 ter najnižji po letu 2009. Poslabšanje ekonomskih rezultatov v letu 2017 je predvsem posledica precejšnjega padca vrednosti rastlinske pridelave (predvsem sadja, žita, industrijskih in krmnih rastlin) ob nekoliko večji vrednosti živinoreje. V primerjavi z letom prej so bila cenovno-stroškovna razmerja na agregatni ravni ponovno nekoliko ugodnejša, kar pa ni ublažilo posledic izrazito manjših pridelkov rastlinske pridelave. Po začasni podatkih ekonomskih računov so se cene kmetijskih pridelkov v letu 2017 na skupni ravni realno zvišale za okoli 4 %, cene vmesne potrošnje pa ostale na ravni leta prej. Neto dodana vrednost kmetijstva se je v letu 2017 izrazito zmanjšala, in sicer realno skoraj za tretjino, faktorski dohodek kmetijstva pa je bil po začasni oceni statistike za skoraj 15 % nižji kot v predhodnem letu.

Slika 2: Osnovni kazalniki ekonomskih računov za kmetijstvo (realno; stalne cene 2015); 2005–2017

Vir: Eurostat (2017: začasni podatki), preračuni KIS

Tabela 3: Osnovni agregati računa proizvodnje in dohodkov; 2013-2017

	Mio EUR (tekoče cene)					2017	Realno (2015 = 100)					2017
	2013	2014	2015	2016	2017*	2016	2013	2014	2015	2016	2017*	2016
Vrednost proizvodnje po osnovnih cenah	1.160,3	1.227,0	1.276,7	1.222,0	1.173,1	96,0	92,5	97,1	100,0	94,9	89,5	94,4
Vmesna potrošnja	752,8	751,2	743,3	737,2	758,6	102,9	103,1	102,1	100,0	98,3	99,4	101,2
BDV po osnovnih cenah	407,5	475,7	533,5	484,7	414,5	85,5	77,8	90,1	100,0	90,1	75,7	84,1
Poraba stalnega kapitala	250,5	256,5	258,1	259,7	256,2	98,6	98,8	100,4	100,0	99,7	96,7	97,0
NDV po osnovnih cenah	157,0	219,2	275,4	225,0	158,3	70,4	58,0	80,4	100,0	81,0	56,0	69,2
Druge subvencije na proizvodnjo	258,9	251,0	243,5	252,7	257,0	101,7	108,2	104,1	100,0	102,9	102,9	100,0
Drugi davki na proizvodnjo	1,4	1,3	1,4	1,4	1,4	101,6	98,2	95,3	100,0	99,1	99,0	99,9
Faktorski dohodek	414,5	468,9	517,5	476,3	413,9	86,9	81,5	91,5	100,0	91,2	77,9	85,4
Število zaposlenih (000 PDM)	82,7	81,8	81,4	80,0	78,9	98,7	101,7	100,5	100,0	98,3	97,0	98,7
FD/PDM (EUR)	5.009	5.732	6.359	5.956	5.243	88,0	80,2	91,0	100,0	92,8	80,3	86,5
FD/PDM EU-28 (EUR)	15.985	16.366	16.133	16.222	17.846	110,0	101,6	103,0	100,0	101,0	109,5	108,4

* začasni podatki

Vir: Eurostat, preračuni KIS

Glede proračunskih podpor kmetijstvu je navedeno, da večino podpor v Sloveniji namenjenih kmetijstvu in razvoju podeželja, pri nas zagotavlja proračun Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP). V letu 2017 je realizacija proračuna MKGP skupaj z organi v sestavi znašala 385,4 milijona EUR. Od tega je bilo za ukrepe kmetijske politike porabljenih 298,7 milijona EUR oziroma dobrih 77 % celotnega proračuna. Preostala sredstva so bila namenjena gozdarstvu in ribištvu (10 %) ter administrativnim in drugim stroškom ministrstva in organov v sestavi (13 %). V letu 2017 je bilo za sanacijo posledic pozebe v letu 2016 iz naslova državnih pomoči izplačanih 3,5 milijona EUR. Skupaj s temi sredstvi in vračilom trošarine za pogonsko gorivo, porabljen v kmetijstvu in gozdarstvu, ki ga kmetijska gospodarstva uveljavljajo pri Ministrstvu za finance (MF), so proračunska izplačila za kmetijstvo v letu 2017 znašala 322,8 milijona.

Tabela 4: Proračunska izplačila za kmetijstvo (000 EUR); 2013–2017

	2013	2014	2015	2016	2017	Indeks 2017/16
PRORAČUN MKGP IN ORGANOV V SESTAVI*	617.335	743.532	398.099	380.645	385.391	101,2
Operativni in upravni stroški	236.336	389.624	49.209	55.901	49.887	89,2
Proračunski transferji gozdarstvu (MKGP)	22.491	22.260	23.009	29.426	35.679	121,3
Proračunski transferji ribištvu (MKGP)	5.559	5.311	3.545	2.977	1.151	38,7
PRORAČUNSKI TRANSFERJI KMETIJSTVU (MKGP)**	352.950	326.337	322.337	292.342	298.674	102,2
PRORAČUNSKI TRANSFERJI KMETIJSTVU IZ DRUGIH VIROV	22.271	24.035	20.205	20.352	24.114	118,5
Državna pomoč ob naravnih nesrečah (proračunska rezerva)	5.604	5.223	0	0	3.500	–
Vračilo trošarine za gorivo (MF)	16.667	18.812	20.205	20.352	20.614	101,3
Skupaj proračunska izplačila za kmetijstvo**	375.221	350.372	342.542	312.694	322.789	103,2

* v letih 2013–2014 skupaj z Ministrstvom za okolje (MKO)

** brez izplačil škode po divjadi, ki je vključena med transferje gozdarstvu

Vir: MKGP, MF, preračuni KIS

Proračunske podpore kmetijstvu so po vstopu Slovenije v EU, ko so se v financiranje in sofinanciranje večine ukrepov vključili evropski skladi, močno povečale, s programskim obdobjem 2007–2013 pa se je rast ustavila. Po letu 2014 so se ta sredstva nekoliko zmanjšala, saj proračunska izplačila v zadnjih štirih letih v povprečju znašajo okoli 333 milijonov EUR.

Tabela 5: Struktura proračunskih izplačil za kmetijstvo, po osnovnih skupinah ukrepov in viru financiranja (000 EUR); 2013–2017

Skupaj (SLO + EU)	2013	2014	2015	2016	2017	Indeks 2017/16
SKUPAJ PRORAČUNSKA IZPLAČILA ZA KMETIJSTVO	375.221	350.372	342.542	312.694	322.789	103,2
Tržni ukrepi in neposredne podpore proizvajalcem	169.217	163.987	155.430	163.889	166.855	101,8
Razvoj podeželja in kmetijska strukturna politika	169.011	149.518	149.479	112.131	115.876	103,3
Splošne storitve v podporo razvoju kmetijstva	36.993	36.867	37.633	36.674	40.058	109,2
Struktura po skupinah ukrepov						
SKUPAJ PRORAČUNSKA IZPLAČILA ZA KMETIJSTVO	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	
Tržni ukrepi in neposredne podpore proizvajalcem	45 %	47 %	45 %	52 %	52 %	
Razvoj podeželja in kmetijska strukturna politika	45 %	43 %	44 %	36 %	36 %	
Splošne storitve v podporo razvoju kmetijstva	10 %	11 %	11 %	12 %	12 %	
Slovenija						
SKUPAJ PRORAČUNSKA IZPLAČILA ZA KMETIJSTVO	108.501	96.880	92.077	84.264	92.137	109,3
Tržni ukrepi in neposredne podpore proizvajalcem	37.311	29.143	22.510	23.511	28.387	120,7
Razvoj podeželja in kmetijska strukturna politika	37.650	33.931	36.113	27.930	28.451	101,9
Splošne storitve v podporo razvoju kmetijstva	33.540	33.806	33.455	32.823	35.299	107,5
EU						
SKUPAJ PRORAČUNSKA IZPLAČILA ZA KMETIJSTVO	266.720	253.492	250.465	228.430	230.651	101,0
Tržni ukrepi in neposredne podpore proizvajalcem	131.906	134.844	132.920	140.377	138.467	98,6
Razvoj podeželja in kmetijska strukturna politika	131.361	115.587	113.366	84.202	87.425	103,8
Splošne storitve v podporo razvoju kmetijstva	3.453	3.061	4.179	3.851	4.759	123,6
Delež EU						
SKUPAJ PRORAČUNSKA IZPLAČILA ZA KMETIJSTVO	71 %	72 %	73 %	73 %	71 %	
Tržni ukrepi in neposredne podpore proizvajalcem	78 %	82 %	86 %	86 %	83 %	
Razvoj podeželja in kmetijska strukturna politika	78 %	77 %	76 %	75 %	75 %	
Splošne storitve v podporo razvoju kmetijstva	9 %	8 %	11 %	11 %	12 %	

Vir: MKGP, ARSKTRP, preračuni KIS

Iz analiz in podatkov o stanju v slovenskem kmetijstvu izhaja, da se proračunska in evropska sredstva za izvedbo ukrepov kmetijske politike dejansko nižajo, da se delež stroškov v strukturi prihodka slovenskega kmeta viša, da dohodek slovenskih kmetov pada in da se s tem slabša njihov dohodkovni oziroma socialni položaj. Posledica tega je tudi čedalje slabša starostna struktura delovne sile na družinskih kmetijah, saj se mladi zaradi slabega dohodkovnega oziroma socialnega položaja slovenskega kmeta ne odločajo za kmetovanje. Kljub temu so julija 2016 takratne koalicijske stranke SMC, DeSUS in SD na predlog takratne vlade Mira Cerarja sprejele Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka (ZUKD-2), s katerim so zvišale pavšalno oceno tržnega dohodka od dejavnosti kmetijstva in gozdarstva (katastrski dohodek). S tem so bistveno poslabšali socialni položaj večine slovenskih kmetov, saj se jim bodo zaradi zvišanja katastrskega dohodka povečale obveznosti iz naslova dohodnine in socialnega zavarovanja ter zmanjšal obseg pravic iz javnih sredstev. Iz obrazložitve ZUKD-2 izhaja, da se bo okoli tretjini kmečkih gospodinjstev katastrski dohodek povečal do 50 % ali v povprečju nekaj čez 60 evrov letno, približno polovici med 50 in 300 % ali v povprečju do približno 140 evrov letno, približno 10 % se bo katastrski dohodek povečal za več kot trikrat ali v povprečju za nekaj več kot 200 evrov letno, okoli 10 % kmečkih gospodinjstev pa se bo katastrski dohodek znižal in sicer s povprečno okoli 160 evrov na manj kot 120 evrov na leto. Je pa bila v ZUKD-2 v tretjem odstavku 16. člena sprejeta prehodna določba, s katero se je zvišanje katastrskega dohodka omililo. Sprejeto je bilo, da se je v letu 2017 katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji panj pripisal v vrednosti 40 %, da se bo v letu 2018 pripisal v vrednosti 55 % in v letu 2019 v vrednosti 75 % katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj, ugotovljenega na podlagi ZUKD-2.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji in načela

Glavni cilj predlaganega zakona je določitev pravične in razumne oziroma zmerne davčne obremenitve slovenskih kmetov. To se lahko doseže z znižanjem katastrskega dohodka, ki se zajema v obdavčitev z dohodnino, vpliva pa tudi na višino obveznosti iz naslova socialnega zavarovanja in na obseg pravic iz javnih sredstev.

S predlogom zakona se ne posega v obstoječa temeljna načela veljavnega Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka.

Predlog Zakona o spremembah zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka zasleduje načelo pravičnosti in razumne oziroma zmerne obdavčitve. Z izpolnjevanjem tega načela se bo dosegel cilj, da slovenski kmetje ne bi bili prekomerno obremenjeni z davki in prispevki, ter da bi lahko v skladu z dejanskim socialnim položajem uveljavljali pravice iz javnih sredstev. Pri načelu pravičnosti se sledi tako horizontalni pravičnosti (davčni zavezanci z enako plačilno sposobnostjo plačajo enak znesek davka) kot tudi vertikalni pravičnosti (zavezanci z višjo plačilno sposobnostjo plačajo več davka).

2.2. Poglavitne rešitve

V obrazložitvi ZUKD-2 je Vlada RS kot predlagatelj zakona navedla, da bo po določbah ZUKD-2 katastrski dohodek v povprečju znašal 383 evrov, kar je okoli 95 evrov več, kot je znašal povprečni katastrski dohodek izračunan na podlagi ZUKD. V obrazložitvi je navedeno tudi, da se bo okoli tretjini kmečkih gospodinjstev katastrski dohodek povečal do 50 % ali v povprečju nekaj čez 60 evrov letno, približno polovici med 50 in 300 % ali v povprečju do približno 140 evrov letno, približno 10 % se bo katastrski dohodek povečal za več kot trikrat ali v povprečju za nekaj več kot 200 evrov letno, okoli 10 % kmečkih gospodinjstev pa se bo katastrski dohodek znižal in sicer s povprečno okoli 160 evrov na manj kot 120 evrov na leto. V ZUKD-2 je bila v tretjem odstavku 16. člena sprejeta prehodna določba, s katero se je zvišanje katastrskega dohodka omililo. Sprejeto je bilo, da se je v letu 2017 katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji panj pripisal v vrednosti 40 %, da se bo v letu 2018 pripisal v vrednosti 55 % in v letu 2019 v vrednosti 75 % katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj, ugotovljenega na podlagi ZUKD-2. Poglavitna rešitev tega zakona je, da se prehodna določba, ki je določala da se je v letu 2017 katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji panj pripisal v vrednosti 40 % določi kot trajna določba. Se pravi, da se 40% pripis katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj uveljavi tudi v letu 2018 in v vseh naslednjih letih.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA TER DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Predlog zakona nima neposrednih finančnih posledic, posredno pa seveda vpliva na pričakovano znižanje prihodkov iz naslova dohodnine od dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ter delno tudi iz naslova znižanja prispevkov za socialno varnost iz naslova teh dohodkov.

Zavezancem, katerih dohodek iz kmetijske in gozdarske dejavnosti se določa na podlagi pavšalno ocenjenega dohodka – katastrskega dohodka, in se zajema v obdavčitev z dohodnino (ker skupni dohodek njihovega kmečkega gospodinjstva iz kmetijske in gozdarske dejavnosti presega 200 evrov na leto), se bo zaradi ukinitve prehodnega obdobja in določitve trajnega 40% pripis katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj, ocenjen katastrski dohodek v letu 2018 glede na leto 2017 znižal za okoli 11 milijonov evrov, v letu 2019 se bo glede na leto 2018 znižal še za okoli 15 milijonov evrov in v letu 2020

glede na leto 2019 še za okoli 19 milijonov evrov. Ocenjujemo, da bo skupno v letu 2020 katastrski dohodek, zajet v obdavčitev z dohodnino, nižji od sedanjega za okoli 45 milijonov evrov.

Podobno, kot bo uveljavitev predloga tega zakona vplivala na prihodke iz naslova dohodnine, ocenjujemo, da bo predlog imel posredne finančne učinke tudi na druga javnofinančna sredstva, in sicer na prihodke iz naslova prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in prispevkov za zdravstveno zavarovanje. Upoštevajoč znižanje katastrskega dohodka ocenjujemo, da se število zavarovancev, ki so člani kmečkih gospodinjstev, ki bi presegli minimalno zavarovalno osnovo ne bo povečalo. Znižanje prihodkov iz naslova prispevkov za socialno varnost je lahko pričakovati le pri tistih zavarovancih, ki plačujejo prispevek od katastrskega dohodka kmetijskih in gozdnih zemljišč. Ocenjujemo, da se bodo prihodki iz naslova prispevkov za socialno varnost znižali za okoli 70 tisoč evrov.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Zakon ne predvideva dodatnih proračunskih sredstev za izvedbo zakona.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Pravo EU ne posega neposredno na področje pavšalnega ocenjevanja dohodkov za davčne (in druge javne) namene. To področje je prepuščeno državam članicam, zato uskladitev nacionalnih predpisov s pravom EU ni potrebna.

Mednarodne primerjave kažejo, da večina držav, ki omogočajo pavšalno ocenjevanje dohodkov kmetijske in gozdarske dejavnosti (Avstrija, Italija, Nemčija itd.), te dohodke praviloma določa precej nižje od ravni realnih dohodkov in jih tudi redno ne usklajuje. Izračune najpogosteje izvajajo strokovne ustanove, postopki pa tako kot pri nas vključujejo tudi resorna usklajevanja. Gre za specifične, po državah zelo različne rešitve, ki kot že rečeno, niso podvržene usklajevanju. Države lahko torej to področje urejajo popolnoma samostojno.

Avstrija

V Avstriji je izhodišče ocene dohodka iz kmetijstva in gozdarstva enotna vrednost kmetijskega gospodarstva, določena na podlagi točkovanja proizvodne sposobnosti kmetijskih zemljišč (njivsko ali travniško število), ki temelji na sistemu ocenjevanja proizvodne sposobnosti zemljišč.

Sistem izračunavanja enotne vrednosti kmetijskega gospodarstva tudi v Avstriji temelji na kapitalizaciji čistega donosa. Enotna vrednost je tako 18-kratnik čistega donosa, ki bi ga kmetijsko gospodarstvo lahko doseglo glede na proizvodno sposobnost zemljišč, ki jih ima na voljo. Enotna vrednost je davčna osnova za davek na nepremičnine, osnova za dajanje posojil in subvencij ter osnova za načrtovanje v kmetijstvu, urejanje zemljišč, ocenjevanje prometne vrednosti zemljišč itd.

Pavšalno oceno dohodka v okviru svojih pristojnosti ugotavlja avstrijska geodetska služba, ki je zadolžena tudi za pridobivanje vseh potrebnih podatkov za ocenjevanje. Ocena dohodka je v bistvu del sistema množičnega vrednotenja, saj je vrednost kmetijskih in gozdnih zemljišč izhodišče za njeno določitev. Geodetska služba je sicer podrejena ministrstvu za delo in gospodarske zadeve, vendar je na zvezni ravni institucionalno povezana z ministrstvom, pristojnim za finance, in ji je naloženo tudi določanje davčne osnove za obdavčitev nepremičnin. Vrednotenje se izvaja v okviru davčnega katastra.

Za nekatere intenzivne vrste pridelave, kot na primer za vinogradništvo in pridelavo vina, vrtnarstvo, pridelavo hmelja, gojitve zdravilnih zelišč in okrasnih rastlin, pa tudi za dopolnilno dejavnost kot so turizem na kmetiji, predelava kmetijskih pridelkov itd., veljajo posebni kriteriji. Tako na primer za pridelavo grozdja in vina velja, da je potrebno za to dejavnost, kadar površina vinogradov na kmetijo preseže 0,6 hektara, ne glede na to, ali vrednost kmetije presega prag za pravico do pavšalne obdavčitve, dohodek tako od pridelave grozdja kot od pridelave vina, mošta, grozdnega soka, prodaje pijač in hrane v okviru vinotoča, ugotavljati ali na podlagi vodenja prihodkov in z upoštevanjem 70 % normiranih odhodkov ali pa na podlagi popolnega knjigovodstva.

Za vrtnarstvo je mogoče ugotavljati davčno osnovo na podlagi enotne vrednosti do mejnega zneska enotne vrednosti 65.000 eurov, s tem, da je enotna vrednost za vrtnarske površine ustrezno višja kot za druge obdelovalne površine, površine pa je potrebno obvezno prijavljati. Ne glede na to pa velja prag 1.500 eurov prihodka iz tega naslova v posameznem letu. Ko je prag presežen, mora dejavnost preiti na sistem ugotavljanja davčne osnove z vodenjem knjigovodstva.

Podobno so pragi določeni tudi za čebelarstvo, za katero velja, da se do 40 panjev dohodka ne ugotavlja, nad tem obsegom pa je določena pavšalna davčna osnova na panj, ki je različno določen za obseg do 99 panjev, med 99 in 300 panji in za obseg, ki presega zgornjo mejo.

Za vse dejavnosti, ki ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov ali dejanskih prihodkov in odhodkov, se ukrepi kmetijske politike posebej všttevajo v davčno osnovo.

Tudi za gozdarstvo se davčna osnova določa na podlagi enotne vrednosti, vendar le za primarno dejavnost. Vsa predelava lesa se obravnava kot dopolnilna dejavnost ali obrt.

Nemčija

Za potrebe ugotavljanja dohodka se šteje, da se izvaja osnovna kmetijska dejavnost takrat, ko se kmetijska zemljišča uporabljajo za pridelovanje rastlinskih pridelkov in rejo živine pri običajnem načinu gospodarjenja. Živinoreja se šteje za osnovno kmetijsko dejavnost, dokler je mogoče obseg te reje povezovati z razpoložljivimi površinami za pridelavo krme. Tudi dohodki iz dejavnosti, povezanih s kmetijstvom, kakršne so čebelarstvo, ribogojstvo in nekatere vrste predelave kmetijskih pridelkov, so del osnovne kmetijske dejavnosti, če ne presegajo dohodkov iz kmetijstva.

Dohodek za tovrstno kmetijsko dejavnost se za davčne namene ugotavlja na tri načine: na podlagi dvostavnega knjigovodstva, na podlagi poenostavljenega sistema evidentiranja prejemkov in izdatkov in v celoti pavšalno na podlagi ocenjene enotne vrednosti kmetijskega gospodarstva. Katere metode ugotavljanja dohodka se upoštevajo, je odvisno od enotne vrednosti kmetije. Ta se določi na podlagi ocenjenega povprečnega mogočega donosa zemljišč v lasti in uporabi kmetije.

Metodologija izračuna pavšalne ocene dohodka in način vrednotenja se nista spremenila že od leta 1964.

Za gozdarstvo se pavšalni dohodek ne ugotavlja. Za davčne namene se dohodek iz gozdarstva vedno ugotavlja na podlagi evidentiranih prihodkov in odhodkov.

V Nemčiji so za vrednotenje, vključno z izračunavanjem pavšalne ocene dohodka iz kmetijstva, pristojne posamezne zvezne dežele oziroma njihova ministrstva za notranje zadeve. Podatke za izračun pridobivajo iz katastra, ki je kot zvezna služba organiziran na regionalni ravni. V nekaterih zveznih deželah sta kataster in služba za vrednotenje tudi organizacijsko povezana. Sistem vrednotenja temelji na zvezni zakonodaji in je na ravni posamezne dežele lahko le delno preoblikovan.

Pavšalna ocena dohodka temelji na dveh sestavinah:

- na enotni vrednosti, ki se oceni kot povprečni potencialni donos (dobiček), ustvarjen s kmetijsko pridelavo na enem hektarju kmetijskega ali gozdnega zemljišča, korigiran s pridelovalnimi pogoji in kapitaliziran s predpisano obrestno mero, in
- na gospodarski vrednosti, ki korigira enotno vrednost na posamezno kmetijo.

Za izračun končnega dohodka kmetije se k tako ocenjenemu dohodku prištejejo še vrednosti posebnih kultur ter dohodki iz dopolnilnih dejavnosti majhnega obsega, gozdarstva in prodaje/najema osnovnih sredstev, odštejejo pa se plačane najemnine in obresti. Med posebne kulture, ki jim je določena drugačna vrednost donosa, spadajo, šparglji in hmelj, vinogradništvo, vrtnarstvo, čebelarstvo, ribogojstvo, vzgoja božičnih dreves, vzgoja semen ipd.

V Nemčiji so za vrednotenje, vključno z izračunavanjem pavšalne ocene dohodka iz kmetijstva, pristojne posamezne zvezne dežele oziroma njihova ministrstva za notranje zadeve. Podatke za izračune pridobivajo od katastra, ki je kot zvezna služba organiziran na regionalni ravni. V nekaterih zveznih deželah sta kataster in služba za vrednotenje tudi organizacijsko povezana. Sistem vrednotenja temelji na zvezni zakonodaji in je na ravni posamezne dežele lahko le delno preoblikovan.

Italija

V Italiji je dohodek iz kmetijstva za kmetije in mala kmetijska podjetja obdavčen izključno po sistemu katastrskega dohodka.

Vsa zemljišča, ki so evidentirana po parcelah, imajo v zemljiškem katastru pripisan določen donos (katastrski dohodek), ki je tudi podlaga za obdavčenje.

Katastrski dohodek je povprečna ocena dohodka pri običajni vključitvi kapitala in delovne sile.

V Italiji je za ugotavljanje pavšalne ocene dohodka iz kmetijstva, vezanega na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč, odgovorno ministrstvo, pristojno za finance, oziroma agencija za kataster v njegovi pristojnosti.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Sprejem zakona ne bo imel drugih posledic.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o ugotavljanju katastrskega dohodka (Uradni list RS, št. 63/16) se v 12. členu doda novi peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji panj se pripišeta v vrednosti 40 %, katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj, ugotovljenega na podlagi tega zakona.«

2. člen

V 16. členu se črtata tretji odstavek in drugi stavek četrtega odstavka.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

3. člen

Katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji panj, ki se je 1. januarja 2018 oziroma se bo 1. januarja 2019 vsem kmetijskim in gozdnim zemljiščem v zemljiškem katastru oziroma vsem čebeljim panjem pripisala v višini 55 % oziroma 75 % vrednosti katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj, se določi oziroma pripiše v višini 40 % vrednosti katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj ugotovljenega v skladu s tem zakonom.

4. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV PO ČLENIH

K 1. ČLENU

Člen določa, da se katastrski dohodek in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj trajno pripišeta v vrednosti 40% katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj, ugotovljenega na podlagi ZUKD-2.

K 2. ČLENU

Člen določa črtanje prehodne določbe, ki je določala, da se v letu 2017 katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji panj pripišeta v vrednosti 40 %, v letu 2018 v vrednosti 55 % in v letu 2019 v vrednosti 75 % katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj, ugotovljenega na podlagi ZUKD-2. Z dopolnitvijo v 1. členu tega zakona se določa trajen pripis 40% katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj, ugotovljenega na podlagi ZUKD-2.

K 3. ČLENU

Geodetska uprava Republike Slovenije (GURS), ki na podlagi četrtega odstavka 12. člena ZUKD-2 zagotavlja vpogled v trenutne podatke o višini katastrskega dohodka za kmetijska in gozdna zemljišča, je morala do 20. septembra 2017 zagotoviti vpogled v podatke o katastrskem dohodku, izračunanem po lestvicah katastrskega dohodka za leto 2018, torej ob upoštevanju določbe, da se za leto 2018 katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji panj upoštevata v višini 55 % ocenjenega zneska. Ravno tako je moral GURS do 20. septembra 2018 zagotoviti vpogled v podatke o katastrskem dohodku, izračunanem po lestvicah katastrskega dohodka za leto 2019, torej ob upoštevanju določbe, da se za leto 2019 katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji panj upoštevata v višini 75 % ocenjenega zneska. Tako se je v skladu z veljavnim ZUKD-2 katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji panj s 1. januarjem 2018 vsem kmetijskim in gozdnim zemljiščem v zemljiškem katastru oziroma vsem čebeljim panjem pripisal v višini 55 % vrednosti katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj, ugotovljenega v skladu z veljavnim ZUKD-2, s 1. januarjem 2019 pa bi se pripisal v višini 75 % vrednosti katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj, ugotovljenega v skladu z

veljavnim ZUKD-2. Člen določa, da se katastrski dohodek tudi za leti 2018 in 2019 pripiše v višini 40 % vrednosti katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj.

K 4. ČLENU

Člen določa običajen rok za uveljavitev zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJATA:

12. člen (postopek ugotavljanja)

(1) Pristojni organ vsaka tri leta do 15. aprila tekočega leta ob upoštevanju podatkov iz ekonomskih računov za kmetijstvo in gozdarstvo po zadnjih znanih podatkih za zadnjih pet let pred letom ugotavljanja katastrskega dohodka, podatkov iz zemljiškega katastra in podatkov iz registra čebelnjakov, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo in gozdarstvo, pripravi predlog lestvic katastrskega dohodka, predlog odstotkov zmanjšanja katastrskega dohodka po vrstah rabe zemljišč in vrstah območij posebnih režimov za kmetovanje in gospodarjenje z gozdovi ter predlog pavšalne ocene dohodka na čebelji panj.

(2) Vlada na podlagi predloga iz prejšnjega odstavka določi lestvice katastrskega dohodka, odstotke zmanjšanja katastrskega dohodka po vrstah dejanske rabe zemljišč in vrstah območij posebnih režimov za kmetovanje in gospodarjenje z gozdovi in pavšalno oceno dohodka na čebelji panj in jih najpozneje do 30. junija leta v katerem prejme predlog iz prejšnjega odstavka, objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(3) Katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji panj, ugotovljena v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena, se začeta pripisovati kmetijskim in gozdnim zemljiščem oziroma čebeljim panjem s 1. januarjem leta po letu objave lestvic katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj. Katastrski dohodek se zemljiščem v zemljiškem katastru pripisuje ob vsaki spremembi podatka o parceli, ki ima vpliv na pripis katastrskega dohodka.

(4) Geodetska uprava Republike Slovenije zagotavlja vpogled v trenutne podatke o višini katastrskega dohodka za kmetijska in gozdna zemljišča. Najpozneje do 20. septembra tekočega leta Geodetska uprava Republike Slovenije zagotovi tudi vpogled v podatke o katastrskem dohodku, izračunanem po lestvicah katastrskega dohodka za naslednje leto.

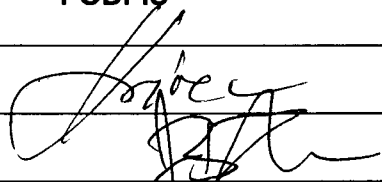
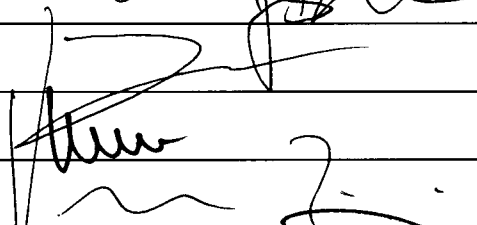
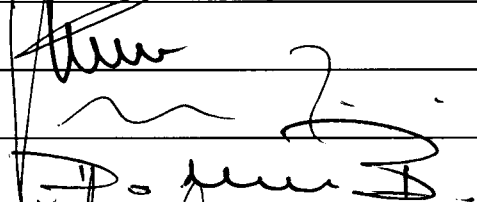
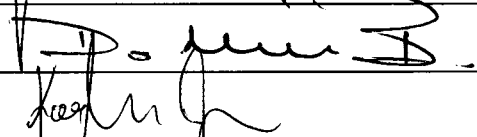
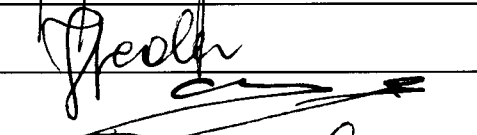
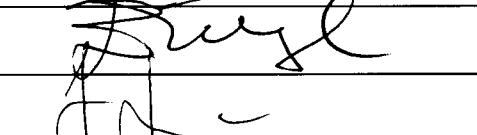
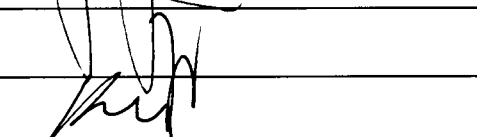
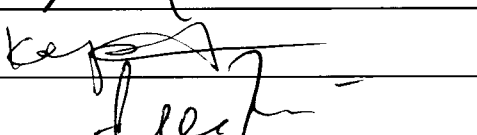
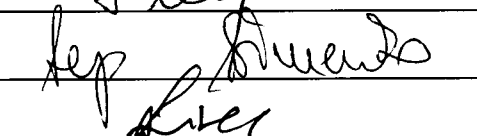
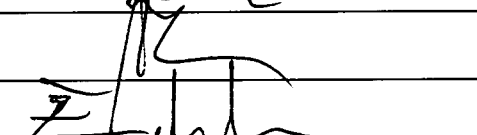
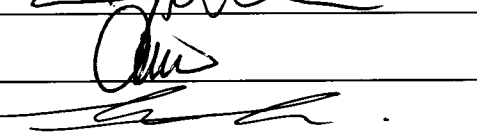
16. člen (prvo ugotavljanje)

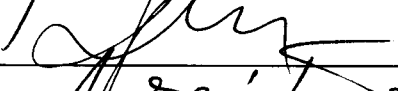
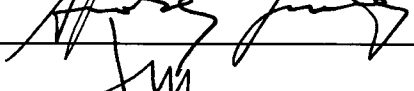
(1) Vlada na podlagi predloga lestvic katastrskega dohodka, predloga odstotkov zmanjšanja katastrskega dohodka po vrstah dejanske rabe zemljišč in vrstah območij posebnih režimov za kmetovanje in gospodarjenje z gozdovi in predloga pavšalne ocene dohodka na čebelji panj, ki ga pristojni organ, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo in gozdarstvo, pripravi najpozneje v 15 dneh po uveljavitvi tega zakona, prvič določi katastrski dohodek in pavšalno oceno dohodka na čebelji panj po tem zakonu najpozneje do 1. septembra 2016.

(2) Ne glede na določbo četrtega odstavka 12. člena tega zakona Geodetska uprava Republike Slovenije zagotovi vpogled v podatke o katastrskem dohodku za leto 2017 najpozneje do 10. oktobra 2016.

(3) V letu 2017 se katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji panj pripišeta v vrednosti 40 %, v letu 2018 v vrednosti 55 % in v letu 2019 v vrednosti 75 % katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj, ugotovljenega na podlagi tega zakona.

PODPISI POSLANK IN POSLANCEV SDS

ŠT.	IME IN PRIIMEK	PODPIS
1.	DANIJEL KRIVEC	
2.	ANJA BAH ŽIBERT	
3.	FRANC BREZNIK	
4.	NADA BRINOVŠEK	
5.	ZVONE ČERNAČ	
6.	BORIS DOBLEKAR	
7.	MAG. KARMEN FURMAN	
8.	JELKA GODEC	
9.	MAG. BRANKO GRIMS	
10.	EVA IRGL	
11.	JANEZ JANŠA	
12.	ALENKA JERAJ	
13.	MAG. DEJAN KALOH	
14.	FRANCI KEPA	
15.	JOŽEF LENART	
16.	SUZANA LEP ŠIMENKO	
17.	TOMAŽ LISEC	
18.	DR. ANŽE LOGAR	
19.	ŽAN MAHNIČ	
20.	BOJAN PODKRAJŠEK	
21.	MAG. MARKO POGAČNIK	

ŠT.	IME IN PRIIMEK	PODPIS
22.	MARIJAN POJBIČ	
23.	FRANC ROSEC	
24.	MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	
25.	JOŽE TANKO	